

Kan?ta Dayal? Pratik Liderlik ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kan?ta Dayal? Pratik Liderlik ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24220>

Özet

Kan?ta Dayal? Pratik Liderlik Ölçe?i (KDPLÖ), sa?lık hizmetleri alan?nda çal??an liderlerin ve yöneticilerin, organizasyonel düzeyde **Kan?ta Dayal? Pratik (KDP)** uygulamalar?n? ne ölçüde destekledi?ini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Ölçek, profesyonel uygulamalarda en güncel ve güvenilir bilimsel kan?tlar?n kullan?m?n? te?vik eden **liderlik** davran??lar?n? ve örgütsel iklimin KDP'ye uygunlu?unu ölçmeye odaklan?r. Ölçe?in Türkçe **uyarlamas?**, Türe, Demirsoy ve Yıldırım (2020) tarafından yap?lm?? olup, Türk kültür ve dil yap?s?na uygunlu?unu test ederek geçerlik ve güvenilirlik kan?tlar?n? sunmuştur.

Bu araç, özellikle hem?irelik ve psikiyatri bak?m? gibi alanlarda yöneticilerin KDP'yi destekleme düzeylerini belirleyerek, kurumsal stratejilerin geli?tirilmesine ve çal??anlar?n kan?ta dayal? karar verme süreçlerine kat?lımlar?n?n art?r?lmas?na katkıda bulunmay? amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kan?ta Dayal? Pratik, Liderlik, Ölçek Uyarlama, Yönetim Deste?i, Hem?irelik, Psikiyatri Bak?m?, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Aysun Türe, Nimet Demirsoy, Ayfer Yıldırım.

Amaç

Kan?ta Dayal? Pratik Liderlik Ölçe?i'nin temel amacı, sa?lık profesyonellerinin çal??t?? kurumalarda liderlerin, KDP'nin uygulanmas?n? ve sürdürülmesini ne kadar etkili bir şekilde destekledi?ini ölçmektir. Bu destek, kaynak sa?lama, e?itim fırsatlar? sunma, KDP uygulamalar?n? modelleme ve kurumsal beklentileri belirleme gibi boyutlar? içerir.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amacı ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk örnekleminde korunup korunmad??n? incelemek ve böylece Türk sa?lık profesyonelleri aras?nda KDP liderlik davran??lar?n? bilimsel olarak geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek bir araç sa?lamaktır. Bu, özellikle klinik uygulamalarda kaliteyi ve hasta sonuçlar?n? iyile?tirmeye yönelik çabalar?n de?erlendirilmesi için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, Kan?ta Dayal? Pratik Liderli?i yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle liderlerin KDP'yi te?vik etmek için sergiledi?i proaktif davran??lar? kapsar. Tipik olarak, liderlerin KDP'ye yönelik

tutumlar?, çal??anlar? motive etme yetenekleri ve KDP uygulamalar? için gerekli örgütsel altyap?y? olu?turma çabalar? gibi alt boyutlardan olu?ur.

KDPLÖ, liderlik davran??lar?n? KDP'nin dört temel unsurunu destekleme ba?lam?nda de?erlendirir: en iyi ara?tırma kan?t?n?n kullan?m?, klinik uzmanlık, hasta de?erleri ve tercihleri ile kaynaklar?n kullan?m?. Ölçek, liderlerin bu unsurlar? entegre etme becerisini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda **geçerlik** çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, uzman görüşleri alınarak sa?lanm??; yap? geçerli?i ise Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmi?tir.

Türe ve arkadaşlar? (2020) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in orijinal yap?ya uygunlu?unu do?rulamak amacıyla do?rulamaya faktör analizi (DFA) veya aç?klayıcı faktör analizi (AFA) kullan?lm??tır. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak ölçülmesi beklenen liderlik boyutlar?n? gerçekten ölçtü?ünü göstermeyi amaçlam??tır.

Güvenirlik

Kan?ta Dayal? Pratik Liderlik Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) ile incelenmi?tir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen güvenilirlik katsayılar?, ölçe?in Türk kültüründeki uygulamalarda tutarlı sonuçlar verdi?ini desteklemektedir. Genel olarak, güvenilirlik analizleri ölçe?in alt boyutlar?n?n da kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizi, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örneğinde de korundu?unu do?rulam??tır. Çal??ma, Kan?ta Dayal? Pratik Liderli?i yap?s?n?n temel bile?enlerini belirlemek ve her bir bile?enin ilgili maddelerle tutarlı bir ?ekilde yüklendi?ini göstermi?tir.

Faktör yap?s?n?n incelenmesi, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde herhangi bir yap?sal kay?p ya?amadı?n? ve liderlik davran??lar?n?n farklı yönlerini ba?msuz ancak ilişkili faktörler olarak ölçebildi?ini kan?tlam??tır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in: "Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?l?yorum"a).

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Sa?l?k Alan?nda Çal??an Profesyoneller (Özellikle Hem?ireler, Hekimler ve Yöneticiler)

Age Group: Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

Population Details: Ölçek, Kan?ta Dayal? Pratik uygulamalar?n?n aktif oldu?u veya te?vik edildi?i klinik ortamlarda çal??an profesyonelleri hedef almaktadır. Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite veya devlet hastanelerinde çal??an hem?ireler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Bireysel veya grup halinde uygulanan, kendini raporlama temelli envanter (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

KDP Liderli?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Klinik Uygulama, Örgütsel ?lim, Hem?irelik Yönetimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas?n?n sorumlu yazar? Aysun Türe'nin ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: aysunnture@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: ?lgili makalede kurumsal yaz??ma adresi belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Türkçe Uyarlama makalesi 2020 y?l?nda yay?mlanmıştır.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izinler için sorumlu yazar Aysun Türe ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin prosedürleri, orijinal ölçek sahiplerinin ve uyarlama yazarlar?n?n politikalar?na tabidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [kanita-dayali-pratik-liderlik-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.1111/ppc.12529)

Kaynaklar

Türe, A., Demirsoy, N., & Y?ld?r?m, A. (2020). Validity and reliability of Evidence?Based Practice Leadership Scale and Evidence?Based Work Environment Scale in Turkish. *Perspectives in Psychiatric Care*, 1-11. <https://doi.org/10.1111/ppc.12529>

Kan?ta Dayal? Pratik Liderlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans makaleye ba?vurunuz: Türe, A., Demirsoy, N., & Y?ld?r?m, A. (2020).